ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 10.03.1992 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

79

ZÁKON
Slovenskej národnej rady
z 29. januára 1992
o Zbore väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ HLAVA
ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Zriaďuje sa Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „zbor“), ktorý je ozbrojeným zborom a plní úlohy súvisiace s výkonom väzby, výkonom trestu odňatia slobody, ochranou väzenských a súdnych objektov a poriadku v nich.

(2) Zbor a jeho príslušníci sa vo svojej činnosti riadia ústavou, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi; príslušníci zboru sa riadia aj rozkazmi, nariadeniami a pokynmi nadriadených.

(3) Spôsob označenia zboru a jeho príslušníkov určí minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) osobitným predpisom.

(4) Početné stavy zboru určuje vláda Slovenskej republiky.

Hlavné úlohy, organizácia a príslušníci zboru

§ 2
Hlavné úlohy zboru

Zbor plní najmä tieto úlohy:

a) zabezpečuje výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody,

b) vykonáva ochranu miest určených na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody, ako aj ďalších väzenských objektov,

c) vykonáva ochranu súdnych objektov a poriadku v nich,

d) zabezpečuje a vykonáva eskorty osôb vo výkone väzby a výkone trestu odňatia slobody,

e) zabezpečuje a vykonáva penitenciárnu starostlivosť o osoby vo výkone trestu odňatia slobody,

f) vykonáva v určenom rozsahu správu v organizačných zložkách zboru a v súvislosti s tým spolupracuje s orgánmi štátnej správy,

g) pôsobí podľa osobitného predpisu[1]) vo vymedzenom rozsahu ako orgán činný v trestnom konaní, vrátane preventívnych opatrení s tým súvisiacich,

h) organizuje a vykonáva činnosti zamerané na zamestnávanie obvinených a odsúdených,

i) vedie príslušné evidencie a štatistiky potrebné na plnenie svojich úloh.

§ 3
Organizácia zboru

(1) Zbor je podriadený ministrovi. Na čele zboru je generálny riaditeľ, ktorého do funkcie ustanovuje a z nej odvoláva minister. Generálny riaditeľ za svoju činnosť zodpovedá ministrovi.

(2) Zbor sa organizačne člení na

a) generálne riaditeľstvo zboru,

b) správu ústredných služieb zboru,

c) správu zdravotníckej služby zboru,

d) väznice a žaláre.

(3) Organizačné zložky zboru uvedené v odseku 2 písm. a), b) a d) sú rozpočtové organizácie.

(4) Organizáciu zboru ustanovuje a predpisy upravujúce jeho činnosť v súlade s jeho poslaním vydáva minister.

(5) V rámci zboru sú zriadené špeciálne zásahové skupiny na riešenie krízových situácií. Podrobnosti o zriadení a o podmienkach nasadenia týchto skupín ustanoví Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 4
Príslušníci zboru

Zbor tvorí špecializovaný personál, administratívny personál a väzenská stráž. Príslušníci zboru sú v služobnom pomere k zboru.

DRUHÁ HLAVA
POVINNOSTI, OPRÁVNENIA PRÍSLUŠNÍKA ZBORU A DONUCOVACIE PROSTRIEDKY

Povinnosti príslušníka zboru

§ 5

(1) Príslušník zboru je povinný zaobchádzať s obvinenými a odsúdenými tak, aby výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody plnili svoj účel.

(2) Príslušník zboru, ktorý je v službe, je povinný v medziach tohto zákona zakročiť proti obvineným, odsúdeným alebo iným osobám, ktoré maria účel výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody, alebo rušia činnosť alebo poriadok v súdnych objektoch, prípadne vykonať potrebné opatrenia nevyhnutné na dosiahnutie účelu sledovaného služobným zákrokom.

(3) Pri vykonávaní služobných zákrokov, služobných úkonov, ako aj v ostatnej služobnej činnosti je príslušník zboru povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osôb i svoju vlastnú a nepripustiť, aby osobám v súvislosti s touto činnosťou vznikla bezdôvodná ujma a prípadný zásah do ich práv a slobôd neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu.

(4) Príslušník zboru nie je povinný vykonať služobný zákrok alebo služobný úkon, ak

a) na jeho vykonanie nebol odborne vyškolený alebo vycvičený,

b) tomu bráni dôležitý záujem služby.

(5) Príslušník zboru je povinný v medziach tohto zákona aj v čase mimo služby vykonať služobný zákrok, prípadne vyrozumieť najbližšiu väznicu alebo žalár alebo podľa povahy veci najbližší útvar policajného zboru, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok, ktorým je bezprostredne ohrozený život, zdravie alebo majetok, ak príslušníkovi zboru vo vykonaní služobného zákroku nebránia dôvody uvedené v odsekoch 6 a 7.

(6) Príslušník zboru nesmie v čase mimo služby vykonať služobný zákrok, ak je pod vplyvom takých liekov alebo iných látok, ktoré podstatne znižujú jeho schopnosť konať.

(7) Príslušník zboru nie je povinný v medziach tohto zákona v čase mimo služby vykonať služobný zákrok, ak na jeho vykonanie nebol odborne vyškolený alebo vycvičený.

(8) Príslušníci zboru sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úlohy zboru alebo v súvislosti s nimi a ktoré v záujme osôb a organizácie vyžadujú, aby zostali utajené. Od povinnosti mlčanlivosti ich môže oslobodiť minister.

§ 6

(1) Dôležitým záujmom služby sa rozumie, ak príslušník zboru vykonáva alebo zabezpečuje

a) bezprostredné prenasledovanie obvineného alebo odsúdeného na úteku z výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody,

b) služobný zákrok pod jednotným velením,

c) kuriérnu službu, pri ktorej by mohlo dôjsť k ohrozeniu prepravovaných vecí alebo ich včasného odovzdania,

d) služobný zákrok, ktorého nedokončenie by malo vážnejšie dôsledky než nevykonanie nového zákroku alebo opatrenia nevyhnutného na odstránenie bezprostredného ohrozenia.

(2) Pri plnení úloh podľa odseku 1 je príslušník zboru povinný vykonať služobný zákrok alebo iné opatrenia nevyhnutné na odstránenie bezprostredného ohrozenia, ak je ohrozený

a) život alebo hrozí značná škoda na majetku,

b) vyšší záujem než ten, ktorý plní.

§ 7

(1) Príslušník zboru je pri vykonávaní služobného zákroku povinný, ak to povaha a okolnosti dovoľujú použiť zodpovedajúcu výzvu.

(2) Každý je povinný poslúchnuť výzvu príslušníka zboru pri vykonávaní služobného zákroku.

(3) Kto neuposlúchne výzvu príslušníka zboru pri vykonávaní služobného zákroku, môže byť postihnutý podľa osobitného zákona.[2])

(4) Príslušník zboru je povinný pred služobným zákrokom preukázať svoju príslušnosť k zboru, ak to povaha a okolnosti služobného zákroku dovoľujú.

§ 8
Preukazovanie príslušnosti k zboru

(1) Príslušník zboru preukazuje príslušnosť k zboru služobnou rovnošatou alebo služobným preukazom.

(2) Príslušník zboru, ktorý vykonáva svoju právomoc v služobnej rovnošate, preukazuje príslušnosť k zboru služobnou rovnošatou a podľa okolností aj služobným preukazom

a) pri vstupe do objektov organizácií, kde je vstup kontrolovaný členom závodnej stráže alebo inou oprávnenou osobou,

b) ak je o to pri služobnom zákroku požiadaný.

(3) Príslušník zboru, ktorý vykonáva svoju právomoc podľa odseku 2, preukazuje príslušnosť k zboru len služobnom rovnošatou

a) ak zakročuje pod jednotným velením,

b) pri ochrane objektov alebo inej podobnej službe,

c) pri služobnom zákroku proti osobám podnapitým, pristihnutým pri páchaní trestného činu alebo priestupku, ozbrojeným zbraňou alebo iným predmetom spôsobilým vážne ohroziť život alebo zdravie osôb, alebo proti osobám, ktoré ušli z výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody, predvedeným alebo zaisteným.

(4) Príslušník zboru, ktorý vykonáva svoju právomoc v občianskom odeve, povinne preukazuje príslušnosť k zboru pred začatím služobného zákroku služobným preukazom.

(5) V prípadoch uvedených v odseku 4 príslušník zboru vykonávajúci svoju právomoc v občianskom odeve preukazuje príslušnosť k zboru služobným preukazom len v prípade, keď to okolnosti a podmienky služobného zákroku dovoľujú.

(6) Príslušník zboru pri výkone svojej právomoci nesmie služobný preukaz vydať z rúk; na požiadanie dá iba na nahliadnutie jeho prednú stranu. Pritom nie je povinný oznámiť svoje meno, priezvisko, hodnosť ani funkciu; je povinný oznámiť len číslo svojho služobného preukazu.

Oprávnenia príslušníka zboru

§ 9
Oprávnenie požadovať vysvetlenie

(1) Príslušník zboru je oprávnený požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre vypátranie hľadaných osôb, ktoré sú na úteku z výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody, alebo pre vypátranie hľadaných vecí, a v prípade potreby ju vyzvať, aby sa ihneď alebo v určenom čase dostavila do určenej väznice, prípadne žalára na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia.

(2) Osoba uvedená v odseku 1 je povinná požiadavke alebo výzve podľa odseku 1 vyhovieť.

(3) Vysvetlenie môže odmietnuť iba osoba, ktorá by ním sebe alebo blízkej osobe[3]) spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania, a ak ide o priestupok, nebezpečenstvo postihu za priestupok.

(4) Vysvetlenie sa nesmie požadovať od osoby, ktorá upozornila, že by ním porušila zákonom uloženú povinnosť mlčanlivosti, iba ak by bola od tejto povinnosti oslobodená.

(5) Príslušník zboru je povinný osobu poučiť o možnosti odoprieť vysvetlenie podľa odsekov 3 a 4.

(6) Kto sa dostaví na výzvu, má nárok na náhradu nutných výdavkov a na náhradu ušlého zárobku (ďalej len „náhrada“). Náhradu poskytuje zbor. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa dostavil len vo vlastnom záujme alebo pre svoje protiprávne konanie.

(7) Nárok na náhradu podľa odseku 6 zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do ôsmich dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 dostavila. Táto osoba musí byť o tom poučená.

(8) Zápisnica o podaní vysvetlenia musí byť spísaná s osobou ihneď po jej predvedení; po jej spísaní príslušník zboru osobu uvoľní.

(9) O predvedení spíše príslušník zboru úradný záznam.

§ 10
Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti

(1) Príslušník zboru má právo bezprostredne prenasledovať obvineného alebo odsúdeného na úteku z výkonu väzby alebo z výkonu trestu odňatia slobody a vykonať potrebné opatrenia na jeho zadržanie. V tejto súvislosti je oprávnený zisťovať totožnosť podozrivých osôb a vykonávať prehliadky objektov a dopravných prostriedkov, ak je dôvodné podozrenie, že sa v nich utekajúca osoba zdržiava. Ak sa má vykonať domová prehliadka, alebo prehliadka iných priestorov, postupuje sa podľa osobitného predpisu.[4])

(2) Pri plnení úloh spojených s prenasledovaním obvineného alebo odsúdeného je príslušník zboru oprávnený vyzvať každého, aby hodnoverným spôsobom preukázal svoju totožnosť. Každý je povinný výzve vyhovieť.

(3) Ak odmietne osoba uvedená v odseku 2 preukázať svoju totožnosť alebo ak ju nemôže preukázať ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti na preukázanie svojej totožnosti, je príslušník zboru oprávnený predviesť takúto osobu na útvar policajného zboru na vykonanie služobných úkonov za účelom zistenia jej totožnosti a riadneho odhalenia alebo objasnenia veci.

(4) O predvedení a vykonaných služobných úkonoch spíše príslušník zboru úradný záznam.

§ 11
Oprávnenie odňať zbraň

(1) Príslušník zboru je oprávnený presvedčiť sa, či predvádzaná osoba nemá pri sebe zbraň alebo vec, ktorou by mohla ohroziť život alebo zdravie, a odňať ju.

(2) Odňatú zbraň alebo vec podľa odseku 1 je príslušník zboru povinný vrátiť proti podpisu pri prepustení predvedenej osoby. Ak bránia zákonné dôvody odňatú zbraň vrátiť, vystaví príslušník zboru osobe potvrdenie o odňatí zbrane.

(3) Zbraňou podľa odseku 1 sa rozumie strelná, bodná, sečná, rezná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti. Zbraňou sa ďalej rozumie všetko, čím je možné urobiť útok proti telu dôraznejším.[5])

§ 12
Oprávnenia pri zaisťovaní bezpečnosti chránených osôb a objektov

(1) Príslušník zboru je oprávnený pri plnení úloh podľa tohto zákona v záujme zaistenia bezpečnosti osôb a objektov vykonať osobné prehliadky osôb a dopravných prostriedkov vstupujúcich do objektov zboru. Podrobnosti upraví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

(2) Prehliadka osôb, objektov, batožiny, vecí a dopravných prostriedkov nesmie sledovať iný záujem než zaistenie bezpečnosti chránených osôb a objektov.

(3) Ak to vyžaduje účinné zabezpečenie plnenia úloh uvedených v tomto zákone, je príslušník zboru oprávnený prikázať každému, aby na nevyhnutne potrebný čas nevstupoval na určené miesta alebo sa na nich nezdržoval.

(4) Príslušník zboru je oprávnený nariadiť osobám podrobiť sa kontrole batožín technickými prostriedkami, prípadne pred vstupom do stráženého objektu prejsť zariadením na detekciu kovových predmetov.

Použitie donucovacích prostriedkov

Donucovacie prostriedky

§ 13

(1) Na zamedzenie alebo odstránenie protiprávneho konania obvinených, odsúdených a iných osôb je príslušník zboru oprávnený použiť

a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,

b) predvádzacie retiazky,

c) putá,

d) spútavacie popruhy,

e) slzotvorné prostriedky,

f) prúd vody,

g) obušok,

h) služobného psa,

i) zásahovú výbušku,

j) úder strelnou zbraňou,

k) hrozbu zbraňou,

l) varovný výstrel do vzduchu,

m) strelnú zbraň.

(2) V prípade ohrozenia života alebo zdravia je príslušník zboru oprávnený použiť všetko, čím možno odsúdenému alebo obvinenému zabrániť v protiprávnom konaní so zreteľom na primeranú ochranu alebo hroziaci následok.

§ 14

(1) Pred použitím donucovacích prostriedkov je príslušník zboru povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od svojho protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z uvedených donucovacích prostriedkov.

(2) Od výzvy a výstrahy môže upustiť v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie jeho alebo inej osoby, alebo ak tomu bránia iné okolnosti.

(3) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje príslušník zboru podľa konkrétnej situácie tak, aby osobe, proti ktorej zakročuje, nespôsobil neprimeranú ujmu.

(4) Ak zakročujú príslušníci zboru hromadne pod jednotným velením, rozhoduje o použití donucovacích prostriedkov za podmienok uvedených v tomto zákone veliteľ zakročujúcej jednotky. O použití donucovacích prostriedkov môže na mieste zákroku rozhodnúť aj nadriadený tohto

veliteľa. Rozhodnutie veliteľa zakročujúcej jednotky a jeho nadriadeného o použití donucovacích prostriedkov musí byť uchované na zvukovom alebo písomnom zázname.

(5) Na veliteľa zakročujúcej jednotky, ktorý rozhodol o použití donucovacích prostriedkov podľa odseku 4, prechádzajú povinnosti, ktoré má inak po použití týchto prostriedkov príslušník zboru.

§ 15

Na použitie donucovacích prostriedkov uvedených v § 13 ods. 1 písm. a), c), e) až l) sa obdobne vzťahujú ustanovenia § 45, 46, 47, 51, 52, 53, 54 a 55 zákona Slovenskej rady č. 204/1991 Zb. o Policajnom zbore Slovenskej republiky.

§ 16

(1) Predvádzacie retiazky môže príslušník zboru priložiť, ak obvinený alebo odsúdený

a) kladie pri predvádzaní aktívny alebo pasívny odpor,

b) pri predvádzaní sa správa násilne a ohrozuje okolie,

c) pri predvádzaní sa vyhráža, že spácha samovraždu, ublíži si na zdraví alebo utečie.

(2) Predvádzacie retiazky sa môžu priložiť len na čas nevyhnutný na úspešné vykonanie zákroku.

§ 17

(1) Spútavacie popruhy sa môžu priložiť v prípadoch, keď obvinený alebo odsúdený stráca kontrolu nad svojím konaním alebo je postihnutý záchvatom zúrivosti.

(2) Po celý čas priloženia spútavacích popruhov musí byť obvinený alebo odsúdený pod kontrolou určeného príslušníka zboru. Pri prikladaní spútavacích popruhov treba voliť primeranú silu pri ich sťahovaní, aby nedošlo k narušeniu krvného obehu.

§ 18
Použitie strelnej zbrane

(1) Strelnú zbraň je príslušník zboru oprávnený použiť pri výkone svojej právomoci len výnimočne, a to v týchto prípadoch:

a) aby za podmienok nutnej obrany odvrátil priamo hroziaci alebo trvajúci útok vedený proti jeho osobe alebo útok na život a zdravie inej osoby,

b) ak nemožno inak prekonať odpor smerujúci k zmareniu jeho závažného služobného zákroku po márnej výzve,

c) ak sa obvinený alebo odsúdený, proti ktorému zakročuje, na jeho výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť svoj úkryt,

d) podľa príslušných predpisov, najmä pri výkone strážnej a eskortnej služby, na zamedzenie úteku obvineného alebo odsúdeného, ktorého nemožno zadržať inak, alebo na odvrátenie útoku, ktorý ohrozuje strážený objekt alebo stanovište, po márnej výzve, aby sa od útoku upustilo.

(2) Pri použití strelnej zbrane je príslušník zboru povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä čo najviac šetriť život osoby, proti ktorej zákrok smeruje, a dbať, aby nebol ohrozený život iných osôb.

(3) Ak to okolnosti zákroku dovolia, je príslušník zboru pred použitím strelnej zbrane povinný použiť niektorý iný donucovací prostriedok uvedený v § 13 ods. 1 písm. a) až l).

(4) Po použití strelnej zbrane, pri ktorom došlo ku zraneniu osoby, je príslušník zboru povinný ihneď, ako to okolnosti dovolia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť lekárske ošetrenie. Ďalej je povinný urobiť všetky neodkladné úkony, aby mohla byť riadne objasnená oprávnenosť použitia strelnej zbrane.

§ 19
Osobitné obmedzenia

Pri služobnom zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou chybou alebo chorobou a osobe mladšej ako 15 rokov nesmie príslušník zboru použiť údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok, služobného psa, úder strelnou zbraňou a zbraň okrem prípadov, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy a zdravie iných osôb alebo hrozí väčšia škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 20
Povinnosti príslušníka zboru po použití donucovacích prostriedkov

(1) Ak príslušník zboru zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, je povinný, ak to okolnosti dovolia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť jej lekárske ošetrenie. Obvinenému alebo odsúdenému, proti ktorému sa pri zákroku použili slzotvorné prostriedky, obušok, služobný pes, zásahová výbuška, údery a kopy sebaobrany, úder strelnou zbraňou, sa zabezpečí lekárska prehliadka, a to aj vtedy, ak nedošlo k jeho viditeľnému zraneniu. O tomto urobí lekár záznam do zdravotnej dokumentácie ošetrenej osoby.

(2) V prípade použitia donucovacích prostriedkov je príslušník zboru povinný toto ihneď ohlásiť svojmu nadriadenému, ktorý je povinný zistiť, či boli donucovacie prostriedky použité v súlade so zákonom. O výsledku šetrenia spíše záznam.

§ 21
Ochrana súdnych a iných objektov a poriadku v nich

(1) Ochranu súdnych objektov a poriadku v nich [§ 2 písm. c)] vykonávajú príslušníci zboru služobne zaradení vo väzenskej stráži.

(2) Príslušníci zboru sú oprávnení zakročiť voči občanom rušiacim poriadok v priestoroch súdu.

(3) Počas činnosti uvedenej v odseku 1 sú príslušníci zboru označení ako justičná poriadková služba.

(4) Na povinnosti a oprávnenia príslušníkov zboru, ktorí plnia úlohy podľa odseku 1, sa primerane vzťahujú ustanovenia § 8, 9, 17, 18, 19, 22, 23 a 27 zákona Slovenskej národnej rady č. 204/1991 Zb. o Policajnom zbore Slovenskej republiky. Tým nie sú dotknuté povinnosti a oprávnenia príslušníkov zboru podľa tohto zákona.

(5) Podrobnosti o organizácii ochrany súdnych objektov a udržiavania ochrany poriadku v nich ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

(6) Po dohode s generálnym prokurátorom Slovenskej republiky môže minister poveriť zbor zabezpečovaním ochrany objektov prokuratúry a poriadku v nich podľa predchádzajúcich odsekov.

TRETIA HLAVA
VZŤAHY ZBORU K ŠTÁTNYM A INÝM ORGÁNOM, INŠTITÚCIÁM, ORGÁNOM OBCÍ A OBČANOM

§ 22

(1) Pri plnení svojich úloh spolupracuje zbor so štátnymi a inými orgánmi, inštitúciami, orgánmi obcí a občanmi, a to najmä v súlade s účelom výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody; osobitne spolupracuje so Zborom nápravnej výchovy Českej republiky.

(2) Zbor spolupracuje s obdobnými inštitúciami v zahraničí.

(3) Generálne riaditeľstvo zboru, väznice a žaláre spolupracujú s orgánmi policajných zborov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Českej republiky a Slovenskej republiky na základe uzavretých dohôd, najmä v oblasti odhaľovania trestných činov, pátrania po ušlých obvinených alebo odsúdených a výcviku zásahových a iných skupín.

(4) Organizačné zložky zboru sú oprávnené pri plnení svojich úloh (§ 2) požadovať od štátnych a iných orgánov, inštitúcií, orgánov obcí a občanov podklady a informácie. Tieto orgány sú povinné takejto žiadosti vyhovieť, ak im v tom nebráni iný zákonný dôvod.

(5) Minister môže po dohode s inými ministrami dočasne poveriť alebo splnomocniť iné orgány plnením úloh zboru na úseku stráženia obvinených a odsúdených.

ŠTVRTÁ HLAVA
NÁHRADA ŠKODY

§ 23

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú zborom alebo jeho príslušníkmi v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak bola škoda spôsobená v dôsledku protiprávneho konania poškodenej osoby.

(2) Štát zodpovedá za škodu poškodenému, ktorý poskytol pomoc zboru alebo jeho príslušníkom na ich žiadosť alebo s ich vedomím. Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť len vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.

(3) Ak bola spôsobená poškodenému ujma na zdraví alebo smrť, postupuje sa podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov pracovníkov. Vláda Slovenskej republiky môže nariadením ustanoviť, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu

a) patrí poškodenému popri nárokoch podľa pracovnoprávnych predpisov jednorazové mimoriadne odškodnenie,

b) sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávnych predpisov pozostalým po poškodenom a kedy možno takéto odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou.

(4) Poškodenému sa uhradí aj škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutím tejto pomoci. Pritom sa uhradí skutočná škoda, a to uvedením do predchádzajúceho stavu; ak to nie je možné alebo účelné, uhradí sa v peniazoch. Poškodenému môže byť priznaná aj náhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci náhradou za vec poškodenú.

(5) Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ministerstvo.

PIATA HLAVA
SLUŽOBNÝ POMER PRÍSLUŠNÍKOV ZBORU

§ 24

(1) Na služobný pomer príslušníkov zboru, hmotné a sociálne zabezpečenie, zdravotnícku starostlivosť a ostatné náležitosti z toho vyplývajúce sa primerane vzťahuje osobitný zákon,[6]) ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Riaditeľov väzníc a žalárov a ich zástupcov do funkcie vymenúva a z funkcie odvoláva generálny riaditeľ zboru po prerokovaní s ministrom.

ŠIESTA HLAVA
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 25

(1) Ak sa v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Zbore nápravnej výchovy Slovenskej republiky alebo jeho príslušníkoch, rozumie sa tým Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky alebo jeho príslušníci.

(2) Príslušníci Zboru nápravnej výchovy Slovenskej republiky sa stávajú dňom účinnosti tohto zákona príslušníkmi Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky.

(3) Na plnení úloh zboru sa podieľajú aj občianski pracovníci, ktorých pracovný pomer a náležitosti z neho vyplývajúce sa riadia podľa osobitných predpisov.[7])

§ 26

Na zbor sa nevzťahujú ustanovenia § 61, 61a, 62, 62a, § 63 ods. 5, § 63a ods. 1 a 3 a § 67a zákona č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.

§ 27
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

F. Mikloško v. r.

J. Čarnogurský v. r.

1) § 168 Trestného poriadku.

2) § 47 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

3) § 116 Občianskeho zákonníka.

4) § 82 a nasl. Trestného poriadku.
§ 168 Trestného poriadku.

5) § 89 ods. 5 Trestného zákona.

6) Zákon Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky.

7) Zákonník práce.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.